

Op weg naar een werkagenda samenwerking zorg-sociaal D5 AZWA

Beste gemeente, regiocoördinator en zorgverzekeraar,

Met het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) hebben zorg- en welzijnspartijen samen met overheden aanvullende afspraken gemaakt op het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Zo werken we samen aan toekomstbestendige zorg en ondersteuning voor alle inwoners.

Een belangrijk onderdeel van het AZWA is het versterken van de samenwerking tussen het zorg- en sociaal domein. Iedere regio en gemeente geeft hieraan invulling via de zogenoemde basisfunctionaliteiten (D5) en investeert in de basisinfrastructuur via onder meer inloopvoorzieningen en lokale teams (D6). Gemeenten ontvangen middelen voor de inzet binnen het sociaal domein, waaronder doorbraakmiddelen, om de opbouw van de basisfunctionaliteiten te versnellen. Deze brief gaat in op de invulling van deze twee afspraken.

Doel van de komende periode is het opstellen van een werkagenda per regio. Met het opstellen van de werkagenda werken regio's toe naar een regionaal dekkend aanbod voor basisfunctionaliteiten in 2030 en het (verder) implementeren van lopende aanpakken op de ontwikkelagenda. Deze werkagenda is een aanvulling op het regioplan en beschrijft hoe u gezamenlijk de basisfunctionaliteiten de komende jaren gaat uitvoeren en de samenwerking tussen zorg- en sociaal domein bestendigt. De werkagenda is tevens nodig om de middelen via een nieuwe SPUK toe te kennen aan de (mandaat)gemeenten. De werkagenda wordt niet beoordeeld, maar moet wel de goedkeuring van de colleges hebben.

Handvatten voor uw regionale werkagenda

Sinds het ondertekenen van het akkoord in september vorig jaar is gewerkt aan het concretiseren en uitwerken van dit onderdeel van het AZWA. Bij deze brief vindt u handvatten om de werkagenda op te stellen:

1. Opdracht aan regio's voor het opstellen van de werkagenda;
2. Format voor de werkagenda;
3. Voor gemeenten: proces en inzicht in AZWA-middelen gemeenten via een nieuwe SPUK-regeling die later dit jaar wordt gepubliceerd.

Deze producten zijn tot stand gekomen met dank aan de input uit de regioscan en de werkgroepen die betrokken zijn bij de handreikingen. De handreikingen per aanpak zijn nog niet beschikbaar. Die volgen na vaststelling door de landelijke thematafel Medisch-Sociaal en Preventie op 26 mei 2026.

Wat vragen wij van u?

Wij vragen u om - als financiers, (mandaat)gemeenten en preferente zorgverzekeraar - in samenspraak met de regionale partners kaderscheppende afspraken te maken conform de opdracht voor de werkagenda. Het gaat om een inhoudelijke werkagenda. De (mandaat)gemeenten en zorgverzekeraars gaan over de financiële middelen.

De regionale werkagenda moet uiterlijk op 15 november 2026 door de colleges zijn vastgesteld. Dit betekent in de praktijk dat de werkagenda medio september gereed moet zijn. Na vaststelling kunnen de SPUK-middelen worden toegekend.

Wat kunt u de komende tijd verwachten?

In de komende maanden worden verschillende onderdelen van het AZWA verder uitgewerkt. In onderstaand overzicht kunt u zien welke producten wanneer worden opgeleverd en wat u daarvan kunt verwachten.

Na de thematafel Medisch-Sociaal en Preventie van 26 mei:

Advies op basis van de regio scan	Dit is een faciliterend advies, niet dwingend. Het helpt regio's om hun eigen accenten te bepalen en om te kiezen in welke volgorde zij de basisfunctionaliteiten willen invoeren, met daarbij een passende inzet van de middelen.
Handreikingen van de basisfunctionaliteiten en lopende aanpakken Ontwikkelagenda (Kinderen met overgewicht)	Ter ondersteuning van de implementatie
Uitwerking van de sociale en gezonde basisinfrastructuur (D6)	Deze is gericht op gemeenten
Proces aanpakken op de Ontwikkelagenda	Doel van de aanpakken op de ontwikkelagenda is om deze door te ontwikkelen tot basisfunctionaliteiten met structurele financiering. Hiervoor is het nodig dat deze aanpakken in meerdere regio's worden doorontwikkeld en dat wordt aangetoond dat zij bijdragen aan een besparing van zorgkosten.

Eind juni:

Handreikingen overige aanpakken op de Ontwikkelagenda	<ul style="list-style-type: none"> • Nicotinevrij • Kansrijke Start: rookvrije start • Aanpak dementie • Aanpak multiproblematiek: NPLV • Mentale gezondheidsnetwerken (MGN)
Vraag over de verdeling van inzet op nog niet lopende aanpakken (met uitzondering van Aanpak multiproblematiek: NPLV)	<ul style="list-style-type: none"> • Mentale gezondheidsnetwerken (o.a. Verkennend gesprek) • Nicotinevrij • Kansrijke Start: rookvrije start • Aanpak dementie

Tot slot

Op basis van de gemaakte afspraken, is het belangrijk om de uitwerking en uitvoering goed op te pakken. Wij zien de uitwerking en uitvoering als een gezamenlijke opgave. En kijken er dan ook naar uit om de komende jaren in goede samenwerking de afspraken op het snijvlak zorg en sociaal domein om te zetten in concrete resultaten in de wijken.

Met vriendelijke groet,
VNG, VWS en ZN
22 april 2026